

Cuprins

Prefață	5
Capitolul I.....	7
Capitolul II	21
Capitolul III.....	37
Capitolul IV.....	51
Capitolul V	67
Capitolul VI.....	80
Capitolul VII	89
Capitolul VIII.....	102
Capitolul IX.....	117
Capitolul X.....	128
Capitolul XI.....	137
Capitolul XII.....	158
Capitolul XIII	166
Capitolul XIV	173
Capitolul XV.....	186
Capitolul XVI.....	196
Capitolul XVII.....	205
Capitolul XVIII	212
Capitolul XIX	222
Capitolul XX.....	232

Oscar Wilde

Portretul lui Dorian Gray

Traducere din limba engleză și note
de Magda Teodorescu

POLIROM
2018

— Nu sunt acasă pentru nimeni, Victor, spuse el oftând. Omul se înclină și se retrase.

Apoi se ridică de la masă, aprinse o țigară și se trânti pe o canapea elegant tapisată cu perne, aflată în fața paravanului. Era un paravan vechi, din piele spaniolă aurită, presat și decorat cu un model împodobit în stil Louis Quatorze. Îl cercetă rapid cu curiozitate, întrebându-se dacă mai ascunsese vreodată secretul vieții unui om.

Să-l dea la o parte? De ce să nu-l lase acolo? Ce rost avea să știe? Dacă era adevărat, era într-adevăr groaznic. Dar dacă, printr-o întâmplare mai necruțătoare sau datorită imprevizibilității destinului, alți ochi decât ai lui spionaseră dincolo de paravan și văzuseră groaznica schimbare? Ce se va face dacă ar veni Basil Hallward și ar cere să se uite la tabloul pictat de el? Basil ar putea face cu siguranță așa ceva. Nu, obiectul trebuia examinat imediat. Orice altceva e de preferat acestei stări de îndoială.

Se ridică și încuie ambele uși. Cel puțin va fi singur când își va privi masca rușinii. Apoi trase paravanul la o parte și dădu cu ochii de el însuși. Era total adevărat. Portretul se modificase.

Așa cum își va aminti deseori după aceea, și de fiecare dată nu cu mai puțină uimire, descoperi că la început se uita cu interes științific aproape. I se părea incredibil ca o asemenea schimbare să fie posibilă. Și totuși era un fapt de necontestat. Exista oare vreo afinitate subtilă între chimia atomilor care se alcătuiău luând formă și culoare pe pânză și sufletul care sălășluia în el? Era oare posibil ca ei să-și dea seama de tot ceea ce gândea sufletul? – să împlinească tot ceea ce sufletul visa? Sau exista un motiv mult mai teribil? Se cutremură și i se făcu teamă și, întorcându-se pe canapea, se așeză acolo, uitându-se la tablou îmbolnăvit de groază.

Totuși, reușise să facă un anume lucru. Îl făcuse să fie conștient de faptul că se purtase nedrept și crud cu Sibyl Vane. Nu era prea târziu să îndrepte această faptă. Încă mai putea fi soția lui. Dragostea lui ireală și egoistă va ceda în fața unei influențe

superioare, se va transforma într-o pasiune mai nobilă, iar portretul pe care Basil Hallward îl pictase pentru el va fi un ghid în viață, va fi ceea ce este pentru unii sfințenia, pentru alții conștiința și, pentru noi toți, frica de Dumnezeu. Existau narcotice pentru remușcare, droguri care puteau să adoarmă simțul moral. Dar aici era un simbol vizibil al degradării păcatului, un semn pururi prezent al ruinei pe care oamenii o aduc asupra propriului suflet.

Bătu ora trei, bătu ora patru și se auzi sunetul armonios care anunța jumătatea de oră, dar Dorian Gray nu tresări. Încerca să strângă firele roșii ale vieții lui și să le țeară într-un anumit model, să-și găsească drumul în labirintul sangvin al pasiunii pe care-l cutreiera. Nu știa ce să facă sau ce să gândească anume. În cele din urmă se duse la masă și scrise o scrisoare plină de pasiune fetei pe care o iubea, implorând-o să-l ierte și acuzându-se de nebunie. Așternu pagină după pagină de cuvinte pline de un regret nestăvilit și de o durere și mai nestăvilită. A te autoînvinui este un lux. Atunci când ne blamăm simțim că nimeni altcineva nu are dreptul să ne blameze. Confesiunea, nu preotul ne absolvă. După ce Dorian termină scrisoarea, simți că a fost iertat.

Deodată se auzi o bătaie în ușă și auzi vocea lordului Henry afară.

— Băiete dragă, trebuie neapărat să te văd. Dă-mi voie să intru. Nu suport să te știu închizându-te în cameră..

El nu răspunse la început, ci rămase neclintit. Bătaia continuă și deveni tot mai puternică. Da, era mai bine să-i dea drumul lordului Henry să intre și să-i explice viața nouă pe care avea de gând să o ducă, să se certe cu el, dacă era cazul, să se despartă de el, dacă despărțirea era inevitabilă. Sări în picioare, trase în grabă paravanul și descuie ușa.

— Îmi pare rău pentru tot ce s-a întâmplat, Dorian, spuse lordul Henry, în momentul în care intră pe ușă. Dar nu trebuie să te gândești prea mult la asta.

— Vrei să spui la Sibyl Vane? întrebă băiatul.

— Da, desigur, răspunse lordul Henry, cufundându-se într-un fotoliu și trăgându-și lent mânușile galbene. Dintr-un punct de vedere e îngrozitor, dar n-a fost vina ta. Spune-mi, te-ai dus în culise să o vezi după ce s-a terminat piesa?

— Da.

— Bănuiam eu că te-ai dus. I-ai făcut o scenă?

— Am fost brutal, Harry – brutal în toată regula. Dar s-a aranjat acum. Nu-mi pare rău de ce s-a întâmplat. Am învățat să mă cunosc mai bine.

— Ah, Dorian, sunt atât de bucuros că privești așa lucrurile!! Mi-era teamă că te voi găsi scufundat în remușcări, smulgându-ți frumoasele bucle.

— Am trecut prin asta, spuse Dorian clătinându-și capul și zâmbind. Acum sunt fericit. În primul rând, știu ce înseamnă conștiința. Nu-i ceea ce mi-ai spus tu că este. Este cel mai sfânt lucru din noi. N-o mai ironiza, Harry – cel puțin nu în fața mea. Vreau să fiu bun. Nu suport ideea ca sufletul meu să fie hidos.

— Iată o bază artistică încântătoare pentru etică, Dorian! Te felicit. Dar cum ai de gând să începi?

— Însurându-mă cu Sibyl Vane.

— Să te însori cu Sibyl Vane! strigă lordul Henry, sculându-se în picioare, și uitându-se la el în culmea uimirii. Dar, dragul meu Dorian...

— Da, Harry, știu ce ai de gând să spui. Ceva urât despre căsătorie. N-o spune. Nu-mi mai spune lucruri de acest gen. Acum două zile i-am cerut lui Sibyl să se însoare cu mine. Nu-mi voi lua înapoi cuvântul dat. Îmi va fi soție!

— Soția ta! Dorian!... Nu mi-ai primit scrisoarea? Ți-am scris azi-dimineață și am trimis biletul chiar prin omul meu.

— Scrisoarea ta? O, da, îmi amintesc. N-am citit-o încă, Harry. Mă temeam că s-ar putea să fie acolo ceva care să nu-mi placă. Faci viața bucățele cu paradoxurile tale.

— Deci nu știi nimic?

— Ce vrei să spui?

Lordul Henry traversă camera și, așezându-se lângă Dorian Gray, îi luă ambele mâini în mâinile lui și le ținu strâns.

— Dorian, spuse el, ți-am scris – nu te teme – să-ți spun că Sibyl Vane a murit.

Un strigăt de durere țâșni de pe buzele băiatului; sări în picioare, smulgându-și mâinile din strânsoarea lordului Henry.

— Moartă! Sibyl moartă! Nu-i adevărat! E o minciună ticăloasă! Cum îndrăznești să spui așa ceva?

— E adevărat Dorian, spuse lordul Henry cu gravitate. Totul a apărut în ziarele de azi-dimineață. Ți-am scris să te rog să nu primești pe nimeni înainte de a veni eu. Se va face, desigur, o anchetă, și nu trebuie să fii amestecat în asta. Lucruri de genul acesta dau o popularitate mondenă la Paris. Dar la Londra oamenii au prejudecăți. Aici nu trebuie să-ți faci debutul în societate cu un scandal. Trebuie să le rezervi pentru a-ți face bătrânețea interesantă. La teatru nu-ți cunosc numele, presupun? Dacă nu ți-l cunosc, e-n regulă. Te-a văzut cineva ducându-te în cabina ei? Acesta este un punct important.

Dorian nu răspunse câteva clipe. Era orbit de oroare. În cele din urmă reuși să scoată câteva cuvinte cu o voce sugrumată.

— Harry, ai spus că-i vorba despre o anchetă? Ce vrei să spui cu asta? A fost Sibyl? Oh, Harry, nu mai suport! Spune repede. Spune-mi imediat totul.

— N-am nici o îndoială că n-a fost un accident, Dorian, deși trebuie prezentat în acest mod publicului. Se pare că în momentul în care părăsea teatrul împreună cu mama ei, în jur de opt și jumătate, a spus că a uitat ceva sus. Au așteptat-o o vreme, dar ea n-a mai coborât. În cele din urmă au găsit-o moartă pe podeaua cabinei. Înghițise ceva din greșeală, o chestie oribilă pe care o folosesc în teatru. Nu știu despre ce e vorba, dar conținea fie acid prusic, fie ceruză. Aș crede mai curând că era acid prusic, pentru că se pare că a murit instantaneu.

— Harry, Harry, e teribil! strigă băiatul.

— Da, e tragic, desigur, dar nu trebuie să te amesteci în toate astea. În *Standard* am văzut că avea șaptesprezece ani. Aș fi crezut că era mult mai tânără. Părea un copil și părea că știe atât de puțin depre actorie. Dorian, nu trebuie să te macini. Trebuie să vii să luăm cina împreună și apoi vom trece pe la Operă. Cântă Patti în seara asta și toată lumea va fi acolo. Poți sta în loja surorii mele. Este însoțită de câteva doamne elegante.

— Deci am omorât-o pe Sibyl Vane, spuse Dorian Gray, mai mult către sine – am ucis-o la fel de sigur cum aș fi făcut-o dacă i-aș fi tăiat gâtul cu un cuțit. Cu toate astea, rozele sunt la fel de frumoase. Păsările cântă la fel de vesele în grădina mea. Iar în seara asta voi cina cu tine, apoi vom merge la Operă, vom supa după aceea, presupun. Ce dramatism neînchipuit e în viață! Dacă aș fi citit toate acestea într-o carte, Harry, cred că aș fi plâns. Acum, pentru că mi s-a întâmplat mie, de fapt, mi se pare mult prea minunat pentru a vărsa lacrimi. Uite prima scrisoare pasionată de dragoste pe care am scris-o vreodată. Ce ciudat ca prima mea scrisoare pasionată de dragoste să fie adresată unei fete moarte. Pot oare simți ceva acești oameni albi și tăcuți pe care-i numim morți? Sibyl! Poate ea să simtă sau să știe sau să asculte? Oh, Harry, cum am iubit-o cândva! Acum mi se pare că s-a întâmplat cu ani în urmă. Era totul pentru mine. Apoi a intervenit seara aceea oribilă – a fost asta oare aseară? – când a jucat atât de prost iar inima mi-a fost aproape distrusă. Mi-a explicat apoi ce s-a întâmplat. Teribil de patetic. Dar m-a mișcat puțin. Am crezut-o superficială. Brusc s-a întâmplat ceva care m-a speriat. Nu spun ce, dar a fost teribil. Am spus că mă voi întoarce. Am simțit că am greșit. Și acum e moartă. Dumnezeuule! Dumnezeule meu! Harry, ce să mă fac? Nici nu știi în ce pericol sunt și nimic nu mă poate ține pe drumul cel bun. Ea ar fi făcut acest lucru pentru mine. N-avea dreptul să se sinucidă. A fost egoist din partea ei.

— Dragul meu Dorian, răspuse lordul Henry, luând o țigară din portțigaret și scoțând o cutie de chibrituri placată cu alamă

aurie, singurul mod în care o femeie poate să reformeze un bărbat este acela de a-l plectisi în așa măsură, încât acesta pierde orice interes față de viață. Dacă te-ai fi însurat cu fata asta, ai fi fost nefericit. Desigur, te-ai fi purtat frumos cu ea. Întotdeauna poți fi atent cu cei de care nu-ți pasă. Dar ea ar fi descoperit curând că ești absolut indiferent cu ea. Și, atunci când ea descoperă acest lucru, fie că începe să se îmbrace prost, fie că poartă pălării foarte elegante pe care soțul alteia trebuie să le plătească. Nu spun nimic despre greșeala socială, care ar fi fost abjectă; n-aș fi permis-o, dar te asigur că, oricum, ar fi fost un eșec absolut.

— Presupun că ar fi fost așa, murmură băiatul, plimbându-se prin cameră cu o paloare incredibilă. Dar m-am gândit că e datoria mea. Nu e greșeala mea că această tragedie teribilă m-a împiedicat să fac ce trebuia. Îmi amintesc că ai spus cândva că hotărârile bune sunt pândite de o fatalitate – sunt întotdeauna luate prea târziu. Cu certitudine că așa s-a întâmplat cu ale mele.

— Hotărârile bune sunt încercări inutile de a te interpune legilor științifice. La originea lor se află pura vanitate. Rezultatul lor este absolut *nul*. Din când în când ne dau acele emoții sterile care au un anume farmec pentru cei slabi. Asta-i tot ce poate fi spus în apărarea lor. Pur și simplu sunt ca acele cecuri pe care unii oameni le înaintează unei bănci unde nu au cont.

— Harry, strigă Dorian Gray, venind și așezându-se lângă el, oare de ce nu pot să simt intensitatea acestei tragedii așa cum doresc de fapt? Nu cred că sunt insensibil. Tu crezi?

— Ai făcut prea multe nebunii în ultimele două săptămâni pentru a avea dreptul să-ți acorzi acest calificativ, Dorian, răspunse lordul Henry cu zâmbet dulce și melancolic.

Băiatul se încruntă.

— Nu-mi place explicația asta, Harry, replică el, dar mă bucur că nu crezi că sunt insensibil. Nu sunt așa. Știu ceea ce nu sunt. Și totuși trebuie să recunosc faptul că ceea ce s-a întâmplat nu mă afectează așa cum ar trebui. Mi se pare a fi, pur și simplu,